

Výstava v Kolíně představuje nejvýznamnější nálezy českých egyptologů z posledních let

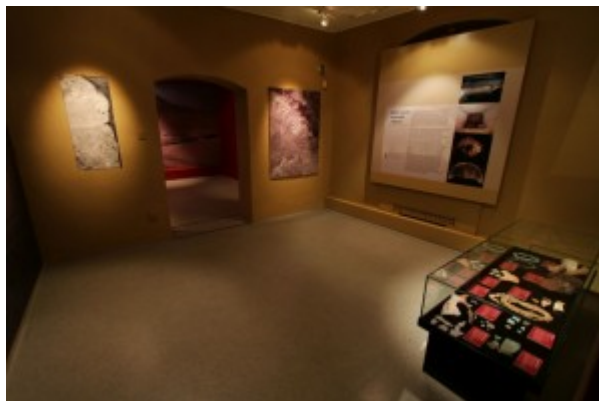
Všichni, kdo sledují práci českých egyptologů nejen v Egyptě, ale i v Súdánu, mají další možnost prohloubit své znalosti a navštívit zajímavou výstavu. Regionální muzeum v Kolíně ve spolupráci s Českým egyptologickým ústavem FF UK a Národním muzeem – Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur NM zahájilo v polovině září druhou část výstavního cyklu představujícího památky staroegyptské civilizace, která nese název *Objevy pod pyramidami. Výzkumy Českého egyptologického ústavu FF UK v Egyptě a Súdánu.*

Archeologické expedice Českého egyptologického ústavu FF UK pracují na několika místech na území Egypta i Súdánu. Nejvýznamnější z archeologických koncesí ústavu se bezesporu nachází na pyramidovém pohřebišti v Abúsíru, kde čeští badatelé pracují již 55 let. „Povolení pracovat v Abúsíru získal pro Univerzitu Karlovu v roce 1960 profesor Zbyněk Žába; zásadní vliv na výběr této lokality měl i profesor Oxfordské univerzity a Žábův kolega z pražského egyptologického semináře Jaroslav Černý, jeden z nejvýznamnějších egyptologů 20. století vůbec. Žába v Abúsíru zkoumal rozlehlou a neobvykle komplexní hrobku vezíra Ptahšepese. Zároveň vedl i práce ústavu v rámci záchranné akce UNESCO v Dolní Núbii související se stavbou asuánské

Vysoké přehradě. V roce 1976 se profesoru Miroslavu Vernerovi podařilo získat koncesi v jižní části královského hřbitova v Abúsíru, kde byly od té doby odkryty památky zásadního významu. Nálezy z této části lokality tvoří podstatnou část předmětů prezentovaných na výstavě," říká docent Jaromír Krejčí z Českého egyptologického ústavu FF UK.

Předmětem zájmu českých egyptologů nejsou v Abúsíru jen hrobové komplexy členů královské rodiny a společenské elity z poloviny 5. dynastie (cca 2450 př. Kr.) v centrální části, hrobky kněží a úředníků doby Staré říše v jižní, ale i velké šachtové hrobky ze sajsko-perské doby v západní části této lokality. Návštěvník výstavy se seznámí také s objevem souboru soch v hrobovém komplexu kněze Neferínpu, zahrnujícím i hrobku princezny Šeretnebtaj nebo hrobku dosud neznámé královny Chentkaus III., tedy s nejvýznamnějšími nálezy posledních několika let. Přes nepříznivou politickou situaci pokračuje již od počátku září v prostoru české koncese v Abúsíru další mezioborový výzkum. Můžeme se tedy těšit na nové objevy. Dnešní archeologické aktivity ústavu, a to nejen v Súdánu, ale i na pyramidové nekropoli v Abúsíru přinášejí svou mnohooborovostí a multidisciplinaritou mezinárodně respektované a vyhledávané výsledky a poznatky zahrnující vývoj civilizací a klimatu.

Český egyptologický ústav FF UK se také podílí na výzkumu římského a raně křesťanského osídlení v oblasti el-Hézu v jižní části oázy Bahríja v egyptské Západní poušti. V Súdánu se pak soustřeďuje na komplexní výzkum dvou oblastí:

pohoří Sabaloka na 6. nilském kataraktu a Usli – tedy na místech, kde je možné zkoumat památky z období mezolitu, egyptské Nové říše, napatské říše a merojské doby. Také výzkum v súdánském Usli bude mít pokračování. Podle Miroslava Bárty, který tyto projekty v roce 2008 inicioval, jde o velmi důležité rozšíření našich poznatků o dávných civilizacích v údolí Nilu. Stejně tak důležité je pochopení způsobu, jakým původně kočovné společnosti žijící v Západní poušti přecházely i pod vlivem změny klimatu a vysychání pouště k usedlému způsobu života a zemědělství.

Od poloviny září 2014 do konce května 2015 proběhla v kolínském muzeu první část výstavního cyklu věnovaného starověkému Egyptu, která pod názvem *Poklady starého Egypta* představila přes 100 exponátů pocházejících ze sbírky rakouského šlechtice a člena habsburského rodu Josefa Ferdinanda Toskánského. Byly na ní k vidění i rakve, kanopy nebo sošky vešebtů, které pocházejí z archeologických výzkumů královské skrýše v Dér el-Bahrí či výkopů v Tell Bastě nebo v Achmímu.

K druhé, nově otevřené části výstavního cyklu podotýká Jaromír Krejčí: „Jde o jedinečnou možnost vidět předměty nalezené na abúsírské nekropoli, sbírka nálezů z české koncese v Abúsíru totiž zatím není veřejnosti přístupná. Za významné považuji i vystavení fragmentů keramiky z mezolitického období z oblasti Sabaloky – jedná se o jeden z nejstarších řádně zdokumentovaných dokladů výroby keramiky v severovýchodní Africe. Kolínská výstava přináší komplexní pohled na výsledky výzkumů archeologických expedic našeho ústavu v tomto regionu.“

Na nové výstavě jsou k vidění také exponáty z fondů Náprstkova muzea a studijní sbírky ČEgÚ FF UK – například fragmenty soch i papyrových svitků z chrámového archivu panovníka Raneferefa, pohřební výbavu princezny Chekeretnebtej nebo fragmenty

kamenných nádob s hieroglyfickými nápisy obsahujícími jméno panovníka 4. dynastie, Snofrua. Kromě předmětů samotných jsou součástí výstavy textové panely, které návštěvníkům přinášejí informace k tématu, doplněné o snímky Martina Frouze a dalších fotografů. Krátké filmy natočené během výzkumů ústavu za dobu jeho práce v Egyptě napomáhají k ucelenému zážitku nejen dospělým, ale i malým návštěvníkům výstavy, která potrvá do 29. 5. 2016.

foto: Miroslav Ottmar; Jaromír Krejčí; archiv ČEgÚ FF UK

Objevy pod pyramidami. Výstava v Kolíně představí nejvýznamnějšími nálezy českých egyptologů z posledních let [iforum.cuni.cz, 29. září 2015]